

СТАНОВИЩЕ

от

Доц Д-р Антоанета Рангелова Бозукова -Тончева, дм, Началник Клиника по вътрешни болести при НМТБ „Цар Борис III, гр. София

относно

дисертационен труд и автореферат на тема:

„Създаване на специфичен национален модел за предсказване на остеопорозния фрактурен риск и оценка на костната минерална плътност на аксиален скелет чрез радиофреквентна ехографска мултиспектрометрия (РЕМС)”

Представен за защита и присъждане на научна степен „доктор на науките”

Професионално направление 7.1. Медицина, 7. Здравеопазване

Научна специалност Ревматология

В Катедра Пропедевтика на Вътрешните болести

Медицински университет – Пловдив

Автор: д-р Елена Кирилова Кирилова, дм - асистент по Вътрешни болести към ФОЗЗГ и Медицински факултет на Университет „Проф. д-р Асен Златаров”- гр. Бургас, Специализант по клинична специалност Ревматология.

Актуалност на темата

Остеопорозата е социално значимо заболяване с голяма честота сред възрастното население, водещо до фрактури, поставящи здравни и икономически проблеми. Предвижда се увеличаването им с 22% през следващите 30 години. В представения дисертационен труд авторката разглежда два актуални аспекта - национален “FRAX” модел за предсказване на остеопорозния фрактурен риск и остеоденситометрия на аксиален скелет с иновативна ехографска методика. Представеният национален “FRAX” модел има значимо приложение в практиката, тъй като на базата му може да бъде оценен

фрактурният риск при всеки българин чрез сравняване на въведените от него данни с данните за българската популация. До този момент фрактурният риск сред българската популация се оценява чрез сравнение с други националности. Разгледана е иновативна ехографска методика за оценка на костна минерална плътност на аксиален скелет, наречена „Радиофреквентна ехографска мултиспектрометрия (РЕМС)“. За пръв път в България са представени данни на пациенти, изследвани с РЕМС. Авторката създава и специфични модели за предсказване на Т-скор < -1 на лумбален гръбнак и за предсказване на фрактурен риск „FRAX“ $\geq 20\%$ чрез РЕМС. Получените модели имат важно приложение в ежеднезната практика.

Структура

Становището е изготвено въз основа на представен дисертационен труд в обем от 225 стандартни страници и е онагледен с 8 таблици, 27 фигури и 14 приложения. Структуриран е по правилата за изготвяне на дисертационен труд и е балансиран като съотношение между отделните раздели. Допълнително са онагледени в текста резултатите с информативни фигури и таблици. Авторката ползва широк обхват от статистически методи, за да изпълни целта на проучването си. Статистически значимите резултати са обсъдени добре в дисертацията и в автореферата.

Познаване на проблема

Литературният обзор отразява съвременното състояние на проблема по света и у нас и показва отличната литературна осведоменост на д-р Кирилова. Използвани са 478 научни източника, от които 8 са на кирилица, а останалите 470 - на латиница. Материалът показва отличните възможности на дисертантката за анализиране и обобщаване на литературните данни.

Целта на дисертацията е формулирана точно и ясно. Конкретният материал се използва за насочване на проучването към практическите аспекти на проблема. Много добре са дефинирани 11 задачи за обслужване на поставената цел.

Методика на изследването

Изследвани са честотата на бедрените фрактури в старозагорска област в рамките на периода между 2015-2017 г., направена е и остеодензитометрия на аксиален скелет при 324 жени с иновативната РЕМС технология. Прилаганите научни методи са представени детайлно. Статистическата обработка на резултатите позволява достигането до обосновани изводи за изследваните параметри.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд на д-р Елена Кирилова е посветен на разработването на актуална тема с важно практическо приложение, като е използвана подходяща методика, включително и иновативна такава. Получените резултати отговарят на поставената цел. От извършените мащабни проучвания са формулирани кратко и ясно 11 извода, които съответстват на представените резултати. Приемам формулираните 9 приноса на дисертационния труд. Считаю че д-р Елена Кирилова се е справила отлично при реализацията на своя труд.

Заклучение

Предоставената ми за становище тема "Създаване на специфичен национален модел за предсказване на остеопорозния фрактурен риск и оценка на костната минерална плътност на аксиален скелет чрез радиофреквентна ехографска мултиспектрометрия (РЕМС)" напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Това е актуален, много добре планиран и впечатляващо реализиран научен труд. Поради гореизложеното, давам напълно убедено своята положителна оценка за дисертационния труд и предлагам на почитаемото научно жури да присъди на д-р Елена Кирилова Кирилова научната степен „Доктор на науките“ по Ревматология в професионално направление Медицина.

Дата 15.05.2021

Доц. Антоанета Тенчева, дм

